

Deres ref.:

Vår ref.:
2013/298Saksbehandler:
Jonny Karoliussen, 76 16 41 20Dato:
08.02.2013

Høringsuttalelse om forslag til endring av forskrift av 12. september 2003 om leveringsplikt for fartøy med torsketråltillatelse

Viser til departementets høringsnotat vedrørende forslag til endring av forskrift av 12. september 2003 om leveringsplikt for fartøy med torsketråltillatelse. Hadsel kommune gir følgende høringsuttalelse:

--

Vedtak i Hadsel kommunestyre – sak 12/2013 den 07.02.2013:

Uttalelse

Hadsel kommunestyre viser til forslag til endring av forskrift av 12. september 2003 om leveringsplikt for fartøy med torsketråltillatelse. Hadsel kommunestyre vedtar følgende høringsuttalelse:

Vesterålen har vært – og er en av landets viktigste fiskeriregioner. Beskrivelser av regionens fiskerinæring viser en betydelig torskeavhengighet både i fortid og nåtid.

Torskefiskeriene har tradisjonelt skapt arbeidsplasser, aktivitet og bidratt til å utvikle kompetanse både i fangstleddet, i filetindustrien og ved konvensjonelle anlegg. I mange av regionens lokalsamfunn representerer torskefiskeriene hovedgrunlaget for både fiskerne, hjørnesteinsbedriftene, mottaksanleggene og alle leverandørene av varer og tjenester til båter, utstyr og landanlegg.

Regionen har derfor vært særdeles eksponert for strukturtiltak, kvotereguleringer, nye tolkninger/praksis i forhold til konsesjonsvilkår og leveringsplikt – og andre forhold som har medført både redusert råstoffgrunnlag og redusert bearbeiding i Vesterålen. Resultatet er blitt et bortfall av arbeidsplasser og aktivitet som pr nå ser ut til å være en betydelig utfordring å kompensere.

Hadsel kommune er positive til Fiskeri- og Kystdepartementets forslag om endring av leveringsplikten for fartøy med torsketråltillatelse. Samlet sett vil forslaget representere en betydelig skjerping av ordningen og legge til rette for at ordningen vil kunne fungere etter intensjonen om å sikre begunstigede bedrifter stabile og tilstrekkelig råstofftilgang. Dette kan uten overdrivelse sies å være av stor betydning med sikte på å sikre lokal verdiskapning og viktige arbeidsplasser langs kysten. Det gjelder ikke bare for fiskeindustribedriftene i Vesterålen spesielt, men også for filetindustrien i Nord-Norge mer generelt.

I Hadsel kommune vil dette bidra positivt for å sikre og videreutvikle virksomheten ved hjørnestensbedriften, Aker Seafoods Melbu AS (inkl. Norway Seafoods Melbu AS) og tilhørende trålflåte i Nordland Havfiske AS.

Leveranse fra egne trålere, og fortrinnsvis fersk leveranse, er helt avgjørende for helårig produksjon og verdiskapning ved anlegget på Melbu. Dette må sikres gjennom streng forvaltning av leverings- og bearbeidingsplikten i kombinasjon med at denne delen av flåten gis særfordeler i forhold til lavere avregningsfaktor for landing av ferskt råstoff og andre tiltak som kan bedre lønnsomhet og leveringsdyktighet. Hva angår lønnsomhetsbetraktninger for landanlegg som er gitt dispensasjon for å eie fiskefartøy, må lønnsomhet vurderes for landanlegg og tilhørende flåteledd under ett, og hvor myndighetene må tilrettelegge for at denne sikres.

Hadsel kommunestyre vil spesielt påpeke i forhold til forskriften og forvaltning av denne:

- at sammenfallende reelt eierskap mellom lokalt industrianlegg og tilhørende lokal trålflåte med dispensasjon fra deltakerloven, opprettholdes og forsterkes.
- at 100 % av fangsten fra egne trålfartøy, fisket nord for 62. breddegrad, skal leveres til anlegget på Melbu/i Melbu havn.
- at det innføres en kjøpsplikt for 70 % av tilbudspliktig fangst av torsk og hyse.
- at bearbeidingsplikten økes fra 70 % til 90 % av torsk og hyse som blir kjøpt fra egne fartøy.
- at det vurderes om at totalkvoten til industri eid flåte med dispensasjon fra deltakerlover skilles ut og forvaltes som eget kovteområde, i forhold til kvote til øvrig torsketrålere.
- at avregningsfaktoren for leveranse av ferskt råstoff reduseres betydelig, dette for å simulere til slik leveranse.
- at ferskfiskbonusordningen videreføres og "spisses" for å sikre bearbeiding.
- at industrien gis fleksible mulighet til alternativt opptak av tildelt kvote, så lenge dette sikrer fersk leveranse til landanlegget.
- at det vurderes å gi industrieide torsketrålere som fanger ferskt råstoff, evt. levendefanget råstoff, rettigheter til fiske inntil 4 nautiske mil fra kystlinjen (i dag 12 mil).
- at bevilgninger til forskning og utvikling på dette området styrkes betraktelig, og at det etableres bedre samarbeidsordninger mellom forskning og industri.

Hjørnestensbedriften, tidligere Melbu Fiskeindustri AS, nå Aker Seafoods Melbu AS (inkl. Norway Seafoods Melbu AS) og Melbu-trålerne, har i alle år skapt sikre og gode lokale arbeidsplasser, basert på fiskeriressursene utenfor kysten. Bedriften har videre bidratt til en betydelig knoppskyting, hva angår mekanisk industri og øvrige næringer med leveranser til landanlegg og fiskeflåte. Aker Seafoods ASA har investert betydelige beløp i nytt foredlingsanlegg og i modernisering av flåten tilknyttet anlegget på Melbu.

Staten og Hadsel kommune har videre investert langt over 100 mill. kroner i ny havn og kaianlegg for egne trålere og øvrige fiskefartøy. Hadsel kommune arbeider med planer for ytterligere tilretteleggingstiltak, både for trålere og kystflåten.

Forslag til endring av forskrift om leveringsplikt og bearbeidingsplikt vil, etter kommunestyrets mening, bidra til å sikre en fortsatt positiv utvikling, hva angår lokal aktivitet og verdiskapning basert på ressursene utenfor vår kyst.

Sikre trålfangster, i kombinasjon med en meget god tilgang på fangster fra kystflåten i Vesterålen i vinterhalvåret, burde gi et meget godt grunnlag for en lønnsom totaløkonomi ved anlegget på Melbu. Forutsatt tilrettelegging fra sentrale og lokale myndigheter, vil norsk fiskeindustri også i fremtiden kunne ha store fortrinn gjennom tilgang til råstoff, fortrinnsvis ferskt, av høy kvalitet. En slik utvikling må sikres gjennom en fornuftig forvaltningspolitikk.

Tilbudsplikt:

Dagens forskrift om leveringsplikt innebærer at 80 % av fartøyets fangst av torsk, og 60 % av hyse, skal tilbys tilgodesette bedrifter.

Hadsel kommunestyre støtter forslaget om at denne andelen økes til 100 % for begge fiskeslag, dette for å styrke landanleggenes mulighet til å skaffe seg råstoff.

Postadresse: Rådhusgata 5, 8450 Stokmarknes
Besøksadresse: Hadsel rådhus, Stokmarknes
E-postadresse: postmottak@hadsel.kommune.no

Telefon: 76 16 40 00
Telefaks: 76 16 40 01
Org. nr.: 958 591 420

Bankgiro: 4560 07 00018
8972 07 00930
Skatt: 6345 06 18669

Bearbeidingsplikt:

Bearbeidingsplikten og sammenfallende eierskap, er som nevnt ovenfor helt avgjørende for en positiv utvikling for fiskeindustribedriften og hjørnestensbedriften på Melbu. Samtidig må det tilrettelegges for at det tilrettelegges for en bærekraftig økonomisk utvikling for virksomheten, land og sjø sett under ett. Det må videre tilrettelegges for en viss fleksibilitet, slik at anlegget også kan nyttiggjøre seg av råstoff fra øvrig flåte i deler av året.

Hadsel kommunestyre støtter forslaget om at bearbeidingsplikten settes til 90 %, både for torsk og hyse fanget nord for 62. breddegrad.

Leveringssted:

Hadsel kommunestyre er av den oppfatning at levering av all fangst fra industrieide fartøy til spesifiserte anlegg, skal leveres ved angjeldende anlegg. Dette betyr at alle leveranser fisket nord for 62, breddegrad fra trålere tilknyttet Melbu-anlegget, skal leveres ved anlegget/i Melbu havn.

For fisker eide fartøy med leveringsplikt bør det kunne aksepteres en noe mer fleksibel ordning, men som sikrer at fangsten kommer frem på en forsvarlig måte og uten merkostnader for kjøper.

Krav om kjøpsplikt ved sammenfallende eierskap:

Hadsel kommunestyre støtter forslaget om kjøpsplikt for fangst ved sammenfallende eierskap. Dette bør kunne gi den samlede virksomheten nødvendig (landanlegg og tilhørende flåte) fleksibilitet til optimal verdiskapning i forhold til egen produksjon og videresalg. Det bør her vurderes positive stimulerings tiltak og en del fleksibilitet, dette for å unngå leveranseproblemer og å sikre mulighetene for kjøp fra øvrige deler av fiskeflåten i hovedsesongene.

Utveksling av råstoff:

Hadsel kommunestyre støtter forslaget om en viss utveksling av råstoff mellom anlegg i samme fylke som har samme eier. Dette vil bidra positivt i forhold til effektiv produksjon og mulighetene for spesialisering, og dermed bedret lønnsomhet. En utveksling med Aker Seafoods Lofoten AS sitt anlegg i Stamsund når ilandføringene fra kystflåten i Vesterålen sikrer aktiviteten ved Melbu anlegget og vice versa, burde bidra positivt i forhold til verdiskapning og økonomiske resultater for eierne.

Et ufravikelig krav må imidlertid være at aktiviteten ved anleggene opprettholdes, at utvekslingen rutinemessig rapporteres og at andel som kan utveksles begrenses til en viss prosent av totalkvote.

Lavere avregningsfaktor ved landing av ferskt råstoff:

Tilgangen til ferskt råstoff gir landanleggene store fortrinn i forhold til bearbeiding av høykvalitetsprodukter i markedene. Samtidig registreres at en stadig større del av den havgående flåte legger over fra fersk til fryst fangst.

Det bør derfor iverksettes sterke, positive stimulerings tiltak for å sikre leveranser av ferskt råstoff. Spesielt bør disse tiltakene, etter kommunestyrets mening, iverksettes overfor den industrieide del av flåten med bearbeidingsplikt. Dette, og øvrige stimulerings tiltak vil sannsynligvis enklest kunne gjennomføres, dersom samlet kvote til industrieid flåte splittes fra øvrig torsketrålflåte. Dette vil hindre at slike stimulerings-tiltak rammer øvrig torsketrålflåte, og samtidig legge muligheter for ytterligere stimulerings tiltak.

Av stimulerings tiltak som for øvrig bør vurderes:

- videreføring av ferskfiskbonusordningen
- vurdere å gi trålflåten tilgang til utvidede fangstfelt ved fiske av ferskt råstoff (inntil 4 nautiske mil).
- innvilge større fleksibilitet mellom fartøyene tilknyttet samme landanlegg
- stille til disposisjon forskningsmidler til utredning av et moderne, hurtiggående "ferskfisktrålerkonsept", og som også kan benyttes som føringsfartøy i deler av fangståret.

Postadresse: Rådhusgata 5, 8450 Stokmarknes
Besøksadresse: Hadsel rådhus, Stokmarknes
E-postadresse: postmottak@hadsel.kommune.no

Telefon: 76 16 40 00
Telefaks: 76 16 40 01
Org. nr.: 958 591 420

Bankgiro: 4560 07 00018
8972 07 00930
Skatt: 6345 06 18669

- stille til disposisjon forskningsmidler til utredning av et "levendefangstkonsept".

Generelt

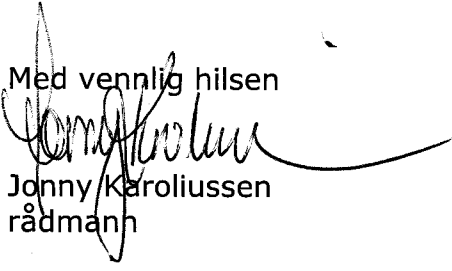
Torsketråltillatelse må betraktes som eksklusive rettigheter, gitt etter unntaksbestemmelser i deltakerloven. Dersom forpliktelsene ikke innfris, bør rettighetene tilbakekalles. Disse kan tilbys andre som er bedre i stand til å oppfylle intensjonene med ordningen, nemlig stabile leveranser av råstoff som gir økt grad av bearbeiding og videreforedling med derigjennom positiv betydning for arbeidsplasser i vår region.

Man bør også vurdere andre muligheter som finnes som erstatning for dagens driftskonsept med trålernes leveringsplikt til fiskeindustrien. Kanskje trålkvotene heller bør fiskes med andre redskaper enn trål og anvendes til andre formål som kan bidra til større verdiskaping og aktivitet i kystsamfunnene enn tilfellet er i dag.

Hadsel kommune mener videre at det bør igangsettes en økt satsing på markedsarbeid for fisk. Hadsel kommune viser igjen her til at det er lønnsomheten totalt sett som utgjør trusselen for lokale arbeidsplasser i hvitfisknæringen.

--

Med vennlig hilsen

Jonny Karoliussen
rådmann

Postadresse: Rådhusgata 5, 8450 Stokmarknes
Besøksadresse: Hadsel rådhus, Stokmarknes
E-postadresse: postmottak@hadsel.kommune.no

Telefon: 76 16 40 00
Telefaks: 76 16 40 01
Org. nr.: 958 591 420

Bankgiro: 4560 07 00018
8972 07 00930
Skatt: 6345 06 18669